

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA
w POZNANIU

Poznań, dnia 12 stycznia 2011r.

WK-0911/32/2010

Pan
Ryszard Grześkowiak
Przewodniczący Zarządu Związku
Gmin Powidzkiego
Parku Krajobrazowego
w Powidzu

Wystąpienie pokontrolne

Działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001r. Nr 55, poz. 577 ze zm.) informuję o wynikach kompleksowej kontroli gospodarki finansowej Związku, obejmującej rok budżetowy 2009. Ustalenia kontroli zawarto w protokole, podpisanym w dniu 18.11 2010 roku.

Wyniki kontroli wykazały nieprawidłowości i uchybienia spowodowane nieprzestrzeganiem obowiązujących przepisów prawa przez pracowników w zakresie wykonywanych przez nich zadań, a także brakiem nadzoru ze strony kierownictwa, a mianowicie:

1. W zakresie ustaleń ogólnooorganizacyjnych stwierdzono, że:
 - 1) Zgromadzenie Związku nie powołało Głównego księgowego Związku, a stosownie do przepisów art. 18 ust 2 pkt 3 w zw. z art. 69 ust.3 ustawy o samorządzie gminnym w zw. z art. 2 pkt 3 ustawy z dnia 22 marca 1990 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. 2001 r., Nr 142, poz. 1593 z późn. zm.) do zgromadzenia związku stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące rady gminy, w związku z czym, do wyłącznej właściwości zgromadzenia, na wniosek przewodniczącego zarządu związku, należy powołanie i odwołanie głównego księgowego związku.
Ponadto na podstawie art. 45 ust.1 i ust. 7 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.) obowiązujących do 31.12.2009r. a obecnie na podstawie przepisów art. 53 w zw. z art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.) głównym księgowym powinien być pracownik, któremu kierownik jednostki powierza obowiązki i odpowiedzialność w zakresie: prowadzenia rachunkowości jednostki, wykonywania dyspozycji środkami pieniężnymi, dokonywania wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym oraz dokonywania wstępnej kontroli kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących operacji gospodarczych i finansowych. Natomiast w zawartych pomiędzy Przewodniczącym Zarządu Związku a księgową umowach-zlecenia nie powierzono księgowej na piśmie obowiązków i odpowiedzialności stosownie do przepisów art. 45 ust.1 w zw. z ust. 7 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych.
 - 2) Podpisany przez Przewodniczącego Związku Regulamin organizacyjny Biura Związku Gmin Powidzkiego Parku Krajobrazowego nie zawiera daty jego nadania. W trakcie kontroli nie przedstawiono także Zarządzenia w sprawie nadania regulaminu organizacyjnego.

2. W zakresie prowadzonych w 2009r. ksiąg rachunkowych i ewidencji księgowej stwierdzono nieprawidłowości naruszające obowiązujące w 2009 r. przepisy zarówno ustawy z dnia 29 września 1994r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002r. Nr 76, poz. 694, ze zm), jak i rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142. poz. 1020, ze zm.), a mianowicie:

1) Zarówno w zestawieniu obrotów i sald (za okres 01-12/2009 r.) jak również w dzienniku budżetu Związku (za 2009r.) nieprawidłowo wykazywano salda końcowe następujących kont:

- konto 133 - rachunek budżetu, Obrót Wn (z BO) 83.697,81 zł, Obrót Ma 81.356,12 zł wykazano saldo BZ konta 133 po stronie Ma w kwocie 2.341,69 zł, pomimo, że z obrotów konta wynika saldo Wn 2.341,69 zł,
- konto 960 - skumulowana nadwyżka lub niedobór budżetu, obrót Ma (z BO) 16.573,20 zł, saldo końcowe wykazano po stronie Wn w kwocie 16.573,20 zł pomimo, że z obrotu konta wynika saldo Ma 16.573,20 zł,
- konto 961 - nadwyżka lub niedobór budżetu, obrót Wn 96.672,67 zł, obrót Ma (z BO) 82.441,16 zł, saldo końcowe wykazano po stronie Ma kwotę 14.231,91 zł pomimo, że z obrotów konta wynika saldo Wn 14.231,91 zł

W pozostałych miesiącach (tj. od 01 do 11/2009 r.) salda w/w kont również wykazywano po nieprawidłowych stronach.

Saldo konta księgowego określa stan składnika ewidencjonowanego na tym koncie na dany moment. Saldo jest to stan konta obliczany jako różnica między obrotami konta po stronach „Ma” oraz „Wn”. Zależnie od tego który obrót jest większy, saldo konta jest debetowe lub kredytowe.

Księgowa Związku przedłożyła wyjaśnienie następującej treści:

„Wyjaśniam, że w zestawieniu obrotów i sald omyłkowo wykazałam saldo konta 133 na stronie Ma (winno być Wn), saldo konta 960 na stronie Wn (winno być Ma) oraz saldo konia 961 na stronie Ma (winno być Wn). ”

Naruszało to przepisy obowiązującego w 2009r. rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości (...) opis do konta 133, 960, 961.

2) Nie prowadzono ewidencji analitycznej:

- do konta 221-Należności z tytułu dochodów budżetowych - wg podziałek klasyfikacji budżetowej oraz według dłużników,
- do konta 201 - Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami - według podziału na kontrahentów.

Naruszało to przepisy obowiązującego w 2009r. rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości (...) opis do konta 201,221 oraz było niezgodne z Załącznikiem Nr 1 do Zarządzenia Nr 1/2006 Przewodniczącego Zarządu Związku Gmin z dnia 02 listopada 2006r. w sprawie szczególnych zasad prowadzenia rachunkowości i zakładowego planu kont dla Budżetu Związku Gmin Powidzkiego Parku Krajobrazowego w Powidzu ze zm. (opis kont 201,221)

3) W bilansie jednostki Związku wykazano niezgodną z ewidencją księgową kwotę zobowiązań z tytułu ubezpieczeń społecznych (poz. D.I.1.3) tj. kwotę 236,36 zł. Saldo Ma konta 229- Pozostałe rozrachunki publicznoprawne- na koniec 2009 r. roku wynosiło 263,36 zł. Ponadto w bilansie jednostki w poz. D Zobowiązania krótkoterminowe i fundusze specjalne nieprawidłowo podsumowano kwoty poszczególnych zobowiązań krótkoterminowych. Wykazano tam kwotę 783,19 zł natomiast łączna kwota wynikająca z poz. bilansu:

-1.1.2 Zobowiązania wobec budżetów kwota 59,00 zł, -1.1.3

Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych kwota 236,36 zł, -1.1.4

Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń kwota 460,83 zł, -1.1.5 Pozostałe zobowiązania kwota 0,30 zł daje sumę 756,49 zł

Następstwem powyższego suma aktywów wykazana w bilansie była niezgodna z sumą pasywów.

Narusza to zasadę jasnego i rzetelnego obrazu określoną w art. 4 ust. 1 ustawy o rachunkowości, który stanowi, że jednostki obowiązane są stosować przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, rzetelnie i jasno przedstawiając sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy oraz przepisy obowiązującego w 2009 r. rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości (...) § 14 pkt 4, który mówi, że sprawozdaniem finansowym jednostki jest sprawozdanie finansowe sporządzane na podstawie własnych ksiąg rachunkowych.

- 4) Nieprawidłowo wykazano w syntetycznej ewidencji księgowej (w księgach Związku-jednostki) saldo konta 229 - Pozostałe rozrachunki publicznoprawne. Na dzień 31.12.2009 r. saldo konta 229 wykazano po stronie Ma w kwocie 263,36 zł podczas gdy faktycznie występują należności w kwocie 0,49 zł oraz zobowiązania w kwocie 263,85 zł. (w bilansie jednostki kwoty należności również nie wykazano po stronie aktywów). Naruszało to przepisy obowiązującego w 2009 r. rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości ... opis do konta 229 .
3. W trakcie kontroli terminowości wnoszenia składek członkowskich przez 6 uczestników Związku stwierdzono, że w 2009r. wystąpiły 3 przypadki dokonania wpłaty po wyznaczonym terminie. Od wpłat składek członkowskich, które wpłynęły po terminie nie były naliczane odsetki za zwłokę w zapłacie. Z wyjaśnienia Księgowej złożonego w trakcie kontroli wynika, że przyczyną powyższego było przeoczenie.
4. Zarządzeniem Nr 4/2009 Przewodniczącego Zarządu Związku wydanym w dniu 30 gmdnia 2009r. w sprawie odpisu aktualizacyjnego dokonał umorzenia należności Gminy Słupca w wysokości 1.222,39 zł z tytułu zaległej składki członkowskiej za rok 2004, z uwagi na to, że była to należność przeterminowana. Jako podstawę prawną powołano art. 4 ust. 5 i art. 35b ust. 1 pkt. 5 i ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1994r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.) oraz § 25 Statutu Związku Gmin Powidzkiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2002 r. Nr 87, poz. 2244). Zgromadzenie Związku nie uregulowało tej kwestii w żadnym akcie prawnym. Zgodnie z przepisami art. 55 i 59 ust. 1 i 2 w związku z art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych organ stanowiący winien uregulować te kwestie w stosownej uchwale.
- Ponadto stwierdzono, że w/w odpis zaewidencjonowano w księgach rachunkowych Związku na kontach Wn 290 Ma 221, Wn 860 Ma 290. Naruszało to przepisy obowiązującego w 2009r. rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości (...) opis do konta 860, 290.

5. Dokonując kontroli losowo wybranych wydatków stwierdzono następujące nieprawidłowości:
- 1) Stwierdzono przypadki niezgodności dekretacji dokumentów źródłowych z ich faktyczną ewidencją, wynikającą z dziennika oraz kart wydatków. Ujęcie dowodów w księgach rachunkowych winno następować na podstawie dekretacji zawartej na dokumencie, zgodnie z przepisami art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości (dot. faktury Vat Nr FKN90455810/002/09 wystawionej przez TP S.A. na kwotę 105,47 zł. Fakturę

sklasyfikowano: dział 700 rozdział 70095 a według ewidencji księgowej (karta wydatków) jest dział 750 rozdział 75095)

- 2) Przedstawiona inspektorom do kontroli umowa o świadczenie usługi Octopus ISDN przez TP S.A. nr 196 PSKN 2003 oraz załącznik nr 1 do niniejszej umowy, nie zawierają podpisu osoby uprawnionej do jej zawarcia (ówczesnego Przewodniczącego Zarządu Związku Gmin Powidzkiego Parku Krajobrazowego). Urzędujący Przewodniczący Zarządu Związku złożył wyjaśnienie następującej treści:
„Przedstawiony do kontroli egzemplarz umowy nr 196 PSKN z dnia 15.04.2003r. z TELEKOMUNIKACJĄ POLSKĄ S.A. dot. świadczenia usługi Octopus ISDN wraz z załącznikiem Nr 1 do umowy nie zawiera podpisu osoby reprezentującej ZGPPK gdyż w owym czasie funkcję Przewodniczącego Zarządu ZGPPK pełnił p. Stanisław Tomaszewski. Przejmując obowiązki Przewodniczącego Zarządu ZGPPK zastałem taki stan umowy wraz z załącznikiem”.
- 3) Umowa o świadczenie usług Neostrada TP ni- U/1140/696/4807088580000 z dnia 29.08.2006r. została podpisana przez podinspektora ds. inwestycji i ochrony środowiska (pracownika Związku), który nie posiadał upoważnienia do zawarcia umowy.
- 4) Wpływające do Związku faktury Vat nie posiadały daty wpływu. Powyższe naruszało przepisy § 6 ust. 11 w związku z § 19 ust. 1 Instrukcji kancelaryjnej dla organów gminy i związków międzygminnych - załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 1999 roku w sprawie instrukcji kancelaryjnej dla organów gminy i związków międzygminnych (Dz.U. Nr 112, poz. 1319 ze zm.).

Przedstawiając Panu Przewodniczącemu Zarządu powyższe ustalenia kontroli, Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu wnosi o ich wykorzystanie w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości oraz usprawnienia gospodarki finansowej w tym poprzez realizację następujących wniosków pokontrolnych:

1. Rozważyć zatrudnienie Głównego księgowego. Przy powierzaniu obowiązków Głównego Księgowego Związku przestrzegać przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.). Zgodnie z art. 54 ust. 1 ustawy obowiązki te oraz odpowiedzialność, kierownik jednostki powierza pracownikowi jednostki.
2. Wydawanym aktom wewnętrznym nadawać datę ich wprowadzenia.
3. Wyeliminować nieprawidłowości w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych oraz przestrzegać zasad zawartych w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223, z późn. zm.) oraz rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861), a w szczególności:
 - 1) Salda kont wykazywać po prawidłowych stronach zgodnie z ich stanem faktycznym.

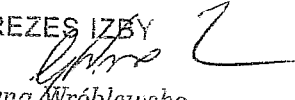
- 2) Zaprowadzić ewidencję analityczną do kont 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” według kontrahentów oraz do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” według podziałek klasyfikacji budżetowej oraz według dłużników, stosownie do zasad funkcjonowania tych kont, określonych w zakładowym planie kont Związku oraz w przepisach rozporządzenia.
 - 3) Na kontach rozrachunkowych wykazywać dwa salda i zgodnie z ich rzeczywistym stanem nie dokonując wzajemnych kompensat.
 - 4) Odpis należności dotyczących dochodów budżetowych przedawnionych i umorzonych ewidencjonować na kontach:
 - objętych odpisem aktualizującym ewidencjonować na kontach Wn 290 Ma 221 (rozwiązanie odpisów aktualizacyjnych z powodu umorzenia, przedawnienia należności),
 - nieobjętych odpisem aktualizującym ewidencjonować na kontach Wn 750 (760) Ma 221.Natomiast odpisy aktualizujące należności wątpliwych ujmować na stronie Ma konta 290 w korespondencji z kontem 750 (odpisy aktualizujące należności dotyczące operacji finansowych oraz finansowych dochodów budżetowych) lub w korespondencji z kontem 760 (odpisy aktualizujące należności dotyczące działalności eksploatacyjnej).
 - 5) W księgach rachunkowych ujmować dowody na podstawie dekretacji zawartej na dokumencie, zgodnie z przepisami art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości.
 - 6) W bilansie jednostki Związku wykazywać kwoty wynikające z ewidencji księgowej jednostki. Sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy przedstawiać rzetelnie i jasno.
4. W przypadku nieuregulowania przez uczestników Związku należności z tytułu składek członkowskich w terminie wysyłać wezwania do zapłaty oraz naliczać odsetki za zwłokę w zapłacie. Rozważyć uregulowanie terminów wnoszenia wpłat składek członkowskich oraz sankcji za nieterminową realizację tych wpłat oraz zasad umarzania należności Związku.
 5. Dopilnować, aby pod zawieraną umową widniały podpisy osób uprawnionych do jej zawierania.
 6. Na wpływających do Związku fakturach zamieszczać pieczętkę wpływu określającą datę otrzymania.

O sposobie realizacji wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania należy zgodnie z art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych powiadomić Regionalną Izbę Obrachunkową w Poznaniu w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie informuję, że stosownie do przepisów art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby. Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie. Bieg terminu, o którym

mowa wyżej ulega zawieszeniu na czas rozpatrzenia zastrzeżenia w odniesieniu do wniosków pokontrolnych objętych zastrzeżeniem.

Do wiadomości:
Zgromadzenie Związku Gmin Powidzkiego
Parku Krajobrazowego w Powidzu

PREZES IZBY

Grażyna Wróblewska

